

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Naročnina na skupni naslov letno 24 Din; na posamezni naslov letno 30 Din. V inozemstvo: letno 65 Din. Z M. listom letno 100 Din.

IZHAJAJO VSAKO NEDELO.

Uredništvo v Dolnji Lendavi. Uprava v Murski Soboti, Križeva ul. 4.

Cena oglasov: stran: cela 400 Din., pol 200 Din., četrt 100 Din.; mali oglasi do 20 reči 10 Din., više vsaka reč 1 Din.; med tekstom vsaka reč 2 D. Pri večkratni objavi popust.

Krščenikom Slovenske Krajine! — Jako velika zadeva.

Vsem vam je znano, kak strašno se preganja Kristušova vera v Španiji. Protiverska, slobodnozidarska vlada je vzela vse krščenikom do zadnjega robčka v cerkvi i njim prepovedala cerkvene pokope, nošenje sv. križa i vnogo svetkov. Ne bom gučao od toga, ka stojezeri nosijo križe i svetinjice odzvünaj i ka prepovedane svetke držijo pa se po cerkvenom pokoplejo, čeravno je za to zadene kaštiga. Ne bom gučao od toga, ka cerkvi i svojo dühovščino gordržijo s svojov vrednostjov, čeravno sami večkrat zatoga volo pomenkanje trpijo. Lübezen do pravice premoga v njih vse. Ne bom gučao od vnogoga trpljenja po vozaj, od vnoгих ognjov, šteri so vničili najdragše njihove kinče, niti od mantrnikov, ki so svoje življenje dali za verno spunjavanje Kristušove vere. Moj namen je, da spregovorim par reči od junaštva Španjolvov, z šterim gordržijo i razširjajo svoje katoličanske novine.

Glavni ravniteo, direktor katoličanskih novin je en püşpek, püşpek v Oviedi, Herer Angel. Cerkev dobro zna, da v borbi proti brezverstvi nega nikšega bošega i pripravnejšega orožja, kak dober tisk, krščanski štamp. To so Kristušov namestnik neštetokrat povedali i neštetokrat zapovedali, da širimo dober tisk. Španjolski katoličanci so jih bogali i so čüdovite al-dove doprinesli za dober štamp. Katoličanski dnevnik „El Debate“, ar je zagovarjao pravice katoličanske vere, je bio stavljen, obsojen na velika plačila, a katoličanci so dali teliko penez vküp, ka nesamo, da se je štrof naložen plačao, nego list je povekšan i ma vsaki den deset strani i na den petkrat izide v nedelo pa ma 24 strani. Katoličanci so svojemi listi tak skočili na pomoč, ka se je število naročnikov za desetkrat povekšalo. List je tak močen postao, ka si je lejko naročo stroj Walter Scott, šteri v ednoj vüri štampa 60 jezero komadov na 48 strani. Če

bi se te papir raztegno, bi dosegno 427 kilometrov dužine. Tak se lejko borijo katoličanci proti brezvercom. Vsaki Španjolec vloži svoje penezé v dober krščanski tisk i tak ma dvoji hasek, bori se za zveličanje svoje düše i penez njemi ne prejde, ar Cerkev, ki vodi krščanski tisk, pazi na njegov penez z ostročov i vernostjov Kristušove zapovedi.

Za drügi katoličanski dnevnik „El Siglo Futuro“ so katoličanci navrgli vküp 32 milijon dinarov, da si küpi vekše stroje i dobi lepšo obliko. Kak piše list sv. Oče „Osservatore Romano“, so nesamo bogatašje darüvali, nego tüdi siromacije z največšimi žrtvami. Po pokrajina se tüdi krasno razvija katoličanski tisk i dva noviva katoličanskiva lista sta nastavleniva za tiste, ki dnevnik ne morejo čteti.

Dnevnik „Gazeta del Norte“ je bio obsojen na 70 jezero Din. kaštige, zato ka zabranjüje porüšitev 50 metrov visike podobe Srca Jezušovoga, komi je celi španjolski narod posvečen. I narod nesamo ka je to kaštigo plačao, nego dosta več je dao vküp, ka je na podporo lista ostalo. Poleg plačil se napadajo uredniki i uredništva, listi se stavljajo, a lübezen do Kristuša i njegove pravice vse teškoče premäga tak, ka je po celom sveti najbolje organiziran, podpret i razširjen krščanski tisk ravno v Španiji, gde cerkev grozno preganjajo. I zakaj so se tak močno zavzeli španjolski katoličanci za dober krščanski tisk? Zato, ar samo po njem je mogoče pripelati do zmage poslanstvo Kristušove Cerkvi. To poslanstvo pa je nikaj drügo ne, kak dika Boga i zveličanje düš. Slab tisk je grozovito razširjen, slab tisk, šteri podkapa diko Boga i zveličanje düš dnevno nosi na milijone več strani. kak krščanski To teliko pomeni, ka dnevno milijon i milijonkrat več strani žali Boga i pogübla düše, kak pa diči Boga i rešava düše. Dnevno milijon i milijonkrat več düš čte tisto, ka je laž, ka je proti Bogi, ka je proti večnoj sreči

človečanstva, i milijon pa milijonkrat menje düš čte tisto, ka je istina, ka je za Boga, ka je za večno srečo človečanstva.

Hodimo zdaj prek na Slov. Krajini. Mamo mi krščanski, z Kristušovim dühom napunjen list? Samo ednoga mamo i te so naše Novine.

Hodmi prek na drügo pitanje? Ga podpiramo? Ne podpiramo ga, se glasi odločen naš odgovor. Ne podpiramo ga, ne naračamo si ga, ne plačüjemo ga redno. Zakaj? Zato ka Novine ne lažejo, zato ka Novine istino povejo, zato ka Novine grehe karajo i samo dobro delo hvalijo i podpirajo. I če je tomi tak, pa vidimo den na den, da je tak, te pridemo do žalostnoga zaključka. Pridemo do zaključka, ka nesamo več goreči katoličanci, nesamo več pravi krščeniki. Nesamo. Za pilo mamo peneze, pa vnogoga to v teli stere i v düši pogübi. Za kadilo mamo peneze, čeravno z tem grešimo večkrat proti 7. zapovedi, ka kradnemo starišam, ali svojoj familiji, štera pomenkanje trpi zavolotoga. Za nepotrebno gizdo v obleki mamo peneze, čeravno je sad te dostakrat razvüdzanost i nemir v družinaj. Za nepotrebne tožbe mamo peneze, štere nam ne spravijo poštenja nazaj, pač pa nam spraznijo žepe, napunijo pa naša i naših tožencov srca v sovraštvom mogoče še prek groba vu večnom pekli. Lice Slovenske Krajine oznotraj je poprek takše, kak je tü rišem. Ozvünajkaže pobožnost, oznotraj je pa praznota. To vidimo po vseh faraj brez razlike. Ne trdim s tem, da so vsi takši v Slov. Krajini. Če bi tak bilo, bi niti cerkvi več ne stale. Mamo mi jako goreče, svetniške düše i mamo jih lepo število. A poprek povedano naša stara, delavna vera vmira. Aldova, žrtve nešteti ne poznajo za Jezušovo stvar, vživanje je prevnogih glavni cio.

Ne iščimo, kak smo prišli do toga. Vnogo bi lejko povedali, pa bi se te papir sramüvao, če bi vse popisali.

Omenimo kak glavni zrok, ki po celom sveti tori brezverstvo, omenimo večino vučenih ljudi, ki je v boji i po njem prišla v dotik z našimi ljudmi. Ta večina neje spunjavala i ne spunjavle svojih verskih dužnosti do Boga zato se zagiftala duša prostoga ljudstva. To je prvi zrok. Drugi je v romanji našega ljudstva v vse dele sveta, gde vidi dosta slaboga pa tudi dosta dobrega; a to dobro ne jemle k sebi, slabo se ga pa zgrabi. Zato najdemo med našimi ljudmi, ki prihajajo iz Francije, Amerike domo, že tudi ne samo pokvarjene razüzdance, nego tudi popolne brezverce. Kak tretji zrok je slaba vzgoja po naših šolaj poprek povedano ne pa za vsako šolo. Dijaštvo naše neje versko goreče — čast jako malim izjemam nego mlačno, večkrat tudi naravnost sovražno verskomi osvedočenji. I da se to obrača največ med našim narodom kak njihova deca, tori neopažeo klice življenja za sebov, ki neje odločno katoličansko. Dozdajšnja štatistika jasno svedoči, da zmed našega dijaštva, ki so zvršili včenje i se posvetili sveckim službam, komaj 10% spunjavle svoje verske dužnosti, to je od sto komaj deset. Ka shaja iz vsega toga? Spoznajmo, da smo nekaj sfalili. Sfalili smo odgajati. Zanimarili smo razviti i razširiti svoj krščanski tisk. Boddimo odkriti. Neki so se borili proti Novinam, ar so te stale na podlagi lübezni do slovenskoga naroda po božoj zapovedi. Tej so iskali v njih madjarskoga duha, ne pa Kristušovoga, zato so je preganjali. Drugi so iskali v njih svojo volo i ne hasek ljudstva, zato so je mrzili. Tretjim se je jezik ne vido, raj bi meli pismeno slovenščino. To so takši bili većinoma, ki niti z ednim dopisom Novin neso podpri, ki neso šteli zarazmeti istine, ka se ljudstvi samo tak lahko pomaga, če se njemi piše po jeziki, ki ga popolnoma obvlada, ne pa po jeziki, ki ga samo do polovice razmi. So bili celo tak hüdobni, da so zahtevali samo zato, naj se Novihe ne pišejo v domačoj reči, ka bi je te zatrli kak nepotrebne. Ka so politične stranke drugoga, kak krščanskoga mišljenja brsale proti Novinam, se samo po sebi razmi. Če k vsem tem nasprotstvom ešče dodenem, ka nas je malo katoličancov v Slov. Krajini i ka so tudi istinski siromaki med njimi, pridem do spoznanja, da so *Novine junaški boj bojüvale za svoj obstoj*. Junaški boj so bojüvale i *vmreti neščejo*. Živeti ščejo, rasti ščejo, razviti se ščejo po zgledi više omenjenih španjolskih dobrih listov. Od vas visi, sinovje Slovenske Krajine, jeli zrastejo kak one, ali pa zaspijo. Če se vu vas zbüdi stara, delavna vera, vse dosegnemo. I vüpamo se, da se zbüdi. Vüpam se, da si vsi skupni naročniki Marijinoga Lista naročite tudi Novine i skupni naročniki Novin Marijin List,

i širite oba lista ka se nas tak zbere veliki šereg Kristušovih vojakov, ki mo meli v rokaj orožje dobroga tiska proti krivici i laži sveta i hüdoga duha.

Naznanjamo vsem, da od 1. augusta naprej, to je z tov številkov združimo z Marijinim Listom Novine. Vsaki naročnik Marijinoga Lista dobi tudi Novine i plača mesečno 2 Dinara za nje, to je letos 10 Din. Vsaki naročnik Novin, ki je ma na skupni naslov, pa dobi tudi M. List i plača do novoga leta 5 Din. Plača se naročnina tudi lejko v zrnji ali krumplaj. To se tiče naročnikov v državi na skupni naslov. Za Glasnik Najsv. Srca Jezušovoga njim pa ne trbe nikaj plačati. Ki so pa kaj že plačali, se njim vračuna v naročnino za Novine. Naročniki v Jugoslaviji, ki majo na skupni naslov Marijin List, plačajo za njega letno 12 Din. Za to dobijo mesečno

M. List, na konci leta kalendar Srca Jezušovoga i knjižico „Priprava na srečno smrt“ pa vsakih deset naročnikov lepi mesečnik „Glasnik Presv. Srca Jezušovoga“. Dužni so si pa naročiti Novine, za štere plačajo mesečno 2 Din. to je letos 10 Din. Naročniki Novin na skupni naslov pa dobijo od augusta naprej tudi M. Listi plačajo 5 Din. za njega pa dobijo z njim vse, kak drugi naročniki. Širitelje dostavite odsehmao Novine vsakomi naročniki M. Lista. M. List pa vsakomi naročniki Novin i mi včasi javite, keliko naročnikov je melo samo Novine. Nišče naj ne dvoji, ka ne bi mogo plačati te male naročnine. Ki spunjava želo Jezušovoga Srca i širi dober tisk, bo blagosloven tem bole, kem bole je goreči. Dragi naročniki, to sam vam iz srca povedao i zravnao, odprite mi srce svoje i poslušnite me.

Črensovci, 22. julija, na den sv. Magdalene,
KLEKL JOŽEF, vp. plebanoš,
izdajateo Novin.

Naročnikom M. Lista na skupni naslov.

Z dnešnjim dnevom vam damo vsem do rok k M. Listi tudi Novine i plačate za nje mesečno 2 Din to je do novoga leta 10 Din. Pravičnost zahteva to. Mi bi gorplačali letos 35 jezero dinarov, če ne bi združili z M. Listom Novin i to samo zavolo vas, dragi naročniki Marijinoga Lista. Zakaj? Marijin List stane 12 Din, kalendar 8 Din., Priprava na srečno smrt 2 Din. 50 par i Glasnik Najsv. Srca Jezušov. za 10 naročnikov 15 Din. To je za ednoga naročnika Mar. Lista mi

mamo okroglo 25 Din. stroškov, od njega pa dobimo samo 12 Din. Pravica zahteva, da se to popravi. Nači se pa ne more, kak da pošlemo vsakomi naročniki tudi Novine i te plača, Glasnika njemi pa zato ne trebe plačali. Samo tak je mogoče izhajati nači nikak ne. Pravičen človek to zarazmi. Ki pa toga nešče zarazmeti, tistomi stavimo M. List. Srce Jezušovo to žele, spunimo njegovo želo.

Marijin List.

Etak je istina.

Od „kmečke posojilnice“ v Soboti je guč. Že dugo čüjem, ka se v moje ime süčejo pa pokrivajo ž njim edni pa drugi, zato ne da bi koga šteo razžaliti, javno povem vse, ka je laž. Dostakrat sam na lastna vüha čüo, ka je kmečka posojilnica moja posojilnica „Kleklnova“. To je laž. Jaz sam toti iz srca rad bio, da se je nastavila, ar je bila pa je šče prepotrebna za Soboto i okolico, nastavo pa nesam je jaz, ne je moja, nesam bio i nesam v njenom vodstvi i nikaj drugo nemam pri njej, kak dug. Če što ma kakšo pritožbo, zlije svoje čemere na mene. To se je že večkrat zgodilo. Naj zve zato vsaki, ka sam nikaj drugo ne pri toj posojilnici, kak drugi moji bratje po dugaj: *dužnik*.

Raznesla se je vest po celoj okroglini, ka sam prej jaz zahtevao, naj g. Bajlec Franc pride k vodstvi posojilnice. Vodstvo se voli na občnom zbori. Naj se mi javi tista kotriga posojilnice, štera je volila ali ne volila

g. Bajleca, da li sam jaz gda sveta njo oproso na to ali na kakši koli drugi način vplivao v toj zadevi na njo? To nikdar nese je zgodilo, zato so to zavedne vesti kosmata laž. Občni zbor je znao, zakaj je zvolio g. Bajleca i vsaki se veseli tomi, ki žele napredek zavodi ar je dozdej zavod ne meo niti ednoga človeka, ki bi zvršo višešnje šole odračunavši kratek čas, gda je g. Jerič bio poleg, ki je dao pravoga duha zavodi a ženjao zato veliko nezahvalnost.

Raznesle so se laži, ka sam jaz zahtevao revizijo pri zavodi. Štokoli je to trdio je neistino trdio, je grobo laž povedao. Niti pismeno, niti z rečjov kaj takšega ne sam povedao. Če se mi je što tožo, je bio i je moj odgovor i maš pravila, drži se tistih. Ta pa vsakomi povejo, gde naj išče vurstvo, če je kaj betežnoga pri zavodi.

Zadnjič se je pa raznesla z bojaznostjov združena vest, ka prej jaz ščem v Soboti odpreti novo kaso i tak vničiti kmečko posojilnico. Ar vtoj vesti je nikaj istine, podam sledeče pojasnilo. Od vseh strani se je dognalo,

da so v kmečkoj posojilnici previsike obresti za posojila i ka posojilnica ne zasluži naslova „kmečka“. Jaz sam zato vplivao na sestanki posojilnic v Soboti letos meseca januara, naj se znižajo te obresti i bodejo povsod ednake, gde so dužniki naši kmečki ljudje. Kmečka se je tomi upirala, i ma še zmerom previsoke obresti na posojila, računa si vekše stroške pri poslovanji kak drüge kmečke posojilnice, zvolila si je ravnatela, ki ga drüge kmečke posojilnice nemajo, dnevnice i nagrade so vekše v njej kak v drüghih posojilnicaj naših. V očigled tem dejstvom se je rodila pri siromaš-

kom narodi žela po ednoj posojilnici, ki bi malim, siromaškim ljudem davala mala posojila na falejši intereš. To želo siromakov je vsaki pozdravo, ki ma v sebi lübezen do bližnjega. Jaz sam tüdi pozdravo to miseo i goreče želo pa želem, da bi se ta miseo vteločila v kmečkoj posojilnici potom agrarne in gošpodarske zadruge. To je tista drüga posojilnica, štere se ne trbe bojati, nego jo z obema rokama sprejeti. Da če je ne sprejme kmečka, jo sprejmejo drügi. To v pajasnilo vsem.

KLEKL JOŽEF, predsednik
Agrarne in gosp. podp. zadruge
v Crensovcih.

Domača i svetovna politika.

Pitanje Podunavja zmerom bole važno.

Diplomatski boji se bijejo med Francuzi i Italijani za Podunavje. — Sporazum med Italijov i Francijov. Za pitanje Podunavja so se dozdej brigale tri države: Italija kak sovražnik Francije i prijateljica Austrije i Madžarske i Nemčija, ki rabi pot na vzhod prek tej držav. V zadnjem časi pa razpravljajo o organizaciji ali preorganizaciji Podunavja vse države.

Tak je postanolo Podunavje naravnoč rana v mednarodnoj politiki. Tü se križajo glavne prometne žile, ki so važne za omenjene države. Nemčija je zavolo svoje politike v zadnjem časi zgübila vpliv i moč, zato pa postaja močnejši vpliv Italije. Popunoma po načrti Italije je zadnji obisk vogrskoga ministrskoga predsednika Gömböša v Beči, ar se Italija na vso moč trüdi, da bi prišlo do tesnih stikov med Austrijov i Madžarskov, do gospodarskoga i političnoga sodelovanja. Te blok je postavljen proti Maloj antanti, liki Mala antanta ga je odklonila. Vendar se vidi, da se Italija na protest Male antante malo briga; pač pa se trüdi na vso moč za zvezo obeh držav. O kom sta razpravljala dr. Dollfus i Gömböš, to nam bode pojasno nadalni politični razvoj. Austrija se bo morala na pritisk svojega položaja odločiti za ednoga izmed obstoječih načrtov: Mala antanta ali zveza z Madžarskov, ali pa predložiti svojega. Najvažnejše pitanje pri tom je sporazum med Italijov i Francijov v toj zadevi. I do sporazuma bo pripelao sporazum med Malov antantov, Austrijov i Madžarskov.

Francija pravi, da se Austrija i Madžarska sami nemreta uspešno proti postavlati posledicam svetovne gospodarske krize. S sodelovanjom z Malov antantov bi bio boj ležejši. Podunavske države so po svojoj zemlepisnoj legi i s starimi trgovskimi cestami na sebe navezane i zato Francija vidi za velko potrebo, da se Austrija i Mad-

žarska sporazmite z Malov antantov v gospodarskom sodelovanji.

V zadnjom časi vmes posega tüdi Rusija. Med Italijov i Rusijov se snová nova pogodba, do štere v kratkom časi gotovo pride. Litvinov, ruski zvünešnji minister stavi Italiji pogoj, da se morajo poravnati vse neprijetne svaje, ki so nastanole v srednjoj Evropi i na Balkani, zavolo križajočih se interesov Italije i srednje evropskih držav. Po sporazumi med Francijov, Italijov i prizadetimi državami bi podunavske države počasi znižale medsebojne carinske tarife; največše vugodnosti bi se odpravile i potegnile varnostne meje proti državam, štere ne pripadajo več pod streho Podunavja; devizni promet bi bio prost; določeno število uvoza i izvoza bi se opüstito, dovolili bi se upravni krediti.

Lejko pričaküjemo, da se bodo zgodile v bližnjoj bodočnosti v Podunavji velke spremembe.

V Jugoslaviji

se snovajo politične stranke. Dozdaj so dovoljene že tri, ki izdajo tüdi svoje časopise.

Italija ponüja Austriji časara.

Nekši engleški novinar je napisao članek, da je v Austriji i na Madžarskom računati z obnovitvijov casarstva. Novica ma svoj vrec v Rimi i je zbüdila v evropskih krogaj velko pozornost. To nova casarstvo naj bi — tak bar tolmačijo ništerni časopisi — bilo postavleno proti državam male antante. Mussolini navaja za svoj načrt kak glavni vzrok te, da bi združitev Madžarske z Austrijov napravila konec vsem načrtom v priklüčitvi Austrije k Nemčiji.

Glasi o obnovitvi austro—vogrskoe monarhije so uradni krogi Austrije zavrnili z izjavov. Tej glasi so sad domišljije i se morajo razmiti tak, da inozemstvo ešče zmerom ne pozna dobro položaja v Austriji. Takši poizküs bi ne našeo v Avstriji nikakšega od-

meva. Pred očmi pa je potrebno meti, da je ministrski predsednik Gömböš nasprotniki kraljevine (moharhije). Predsednik madžarske vlade je za slobodno volitev krala i je zato pred nikelkim časom zagrozo madžarskim legitimistom (to so pristaši prejšnjih madžarskih kralov), da bode prisiljen nastopiti proti njim, če bodo nadalüvali svojo propogando. Izjava zaključüje z rečmi: Austrija je zdaj tüdi prezaposlena z borbov za samostojnost i nema časa za drüge stvari. Proti tomi načrti je odločno nastopila Mala antanta i v odgovor predlagala na svetovnoj gospodarskoj konferenci, naj bi Austrija proglasila neutralnost i naj bi se združila v dunavskov carinskov zvezov z Madžarskov i Malov antantov. V zvezi z italjanskim načrtom sta koncom preminočega tjedna jugoslovanski i češki zvünešnji minister okiskala francuskoga ministrskoga predsednika i njemi razložila med drüghim tüdi stališče Male antante k pitanji obnovitve austro—vogrskoe monarhije. Ministerski predsednik je vzeo na znanje s pripombov, da Francija Mussolonijovoga načrta obnove monarhije nikdar ne bode potrdila.

Slovenska krajina.

Prezvišenomi gospodi dr. Jeglič Anton Bonaventuri, nadškofi žele k diamantnoj svetoj meši tisto Slovenska Krajina, ka dnes nosijo v svojem srci, do svojega naroda ino svoje domovine. Sladko Srce Jezušovo naj blagoslovi vso njihovo delo i jih venča z plačov, štera je brez mere i brez meje.

Beltinci. Dne 8. julija smo videli v naši cerkvi redko slovesnost. — Naš splošnoznani trgovec, g. Pavel Klepec, je obhajal s svojo gospo sprogo zlato poroko. — Trnjeva je bila življenska pot naših jubulantov. Gosp. Pavel se je rodil 1858. leta v vasi Sokoli pri Kočevju. Že v petem letu izgubil očeta. Siromašne razmere so ga primorale, da je že z 12. letom zapustil mater in mlajše bratce. S svojim stricom jo je mahnil v Slavonijo, kjer si je služil kruh s tem, da je nosil drvarjem vodo. A pri tem skromnem zaslužku si je še prihranil 12 gl., prvo svoje premoženje. Tako je zahajal mali Pavle leto za letom v slavonske gozdove, da je s prihranki podpiral mater vdovo. Z 18. letom je postal dober tesar. Tedaj pa mu pride nova misel. Slišal je o neki Slovenski krajini na severu Slovenije. Prihrankov je imel tedaj 18 gl. Pa se je podal peš iz Osjeka do Čakovca. Tam si je nakupil razne krasne stvari in se napotil v svojo sedanjo domovino, v Prek-

murje. Nastanil se je v Bratoncih pri Štefanu Legini. Potoval je leta in leta v vročini in mrazu, dežju in snegu od hiše do hiše, prodajal in štedil, da pomaga materi in reši domačijo. Za družico življenja si je izbral priprosto, pošteno in delavno mladenko, Ano Žagarjevo iz Kočevja. Bog jima je dal svoj blagoslov, da sta prišla do lastne strehe v Beltincih. Imela sta 11 otrok, od katerih živita še samo dva sina, gg. Joško in Vinko, oba ugledna trgovca. Vsi želimo našima jubilentoma, da ju Bog čuva in ohrani zdrava in krepka do biserne poroke.

Euharistični kongres v Tur- nišči ne bo na Velko Mešo. Naš prezvišeni g. püšpek bo vpelani ravno na Veliko Mešo v svojo püšpekijo, zato se bo vršo naše dekanije euharistični kongres na *Malo Mešo* v Tur- nišči. Tu se bo vršo tudi dečinski den, gda deca skupno stopi k sv. prečiš- čavanji i dobi svoj navuk.

Na znanje kotrigam agrarne zadruga, ki majo peneze dobiti od nje. Kotrige agrarne in gospodarske zadruga v Črensovcih, ki majo dobiti peneze od nje se opominajo, ka *dobijo peneze julija 31. v ponedeljek kot- rige iz občin: Bakovci, Dokležovje, Ivan- ci, Lipovci i Gančani. V tork, 1. av- gusta pa dobijo iz sledečih občin: Ran- kovci, Tropovci, Vučagomila, Melinci, Odranci.* Vsaka kotriga mora priti z legitimacijov i s starov knjigov, če te ešče ne izročila zadrugi. Izplačila se vršijo predpoldnom od 8 do 12 vüre. — Vodstvo zadruga.

Sprejem deklic v zavod šol- skih sester. Starši ki mate hčerke dijakinje, štere obiskavlejo srednje ali drüge šole v Ljubljani pa je želete meti pod zaneslivim nadzorstvom, jih dajte v oskrbo šolskim sestram, ki otvorijo v septembri novi zavod v Zgornjoj Šiški pri Ljubljani. Zavod se nahaja v novo zgrajenoj vili z napi- som „Vila Raja“ pa leži nasproti nove tramvajske mreže; vožnja s tramva- jom v sredino mesta 10 minut. Go- jenke so pod nadzorstvom šolskih sester vučitelice, ki jim nüdijo po po- trebi pomoč pri včenji. Hrana je zdrava i dobra, oskrbnina zmerna. Sprejme se 12 do 14 gojenk. Podrobna pojasnila daje v meseci juliji ino avgusti pred- nica šolskih v zdravilišči na Golniki.

Beltinci. V noči od 19. do 20. so pali neznani tovaje odnesli do 30 kokoši. Kak se čüje je jako grdo, ka to prej delajo odrašena deca. Skoro bi bio čas da bi že prišli v roke pravici. Ar je že pol vesi okradjene.

Ritovine (ritonje) iz ržene slame küpüjejo trgovci v Čakovci. Na vagone je potrebüjejo. Javite zadruga v Čren- sovcih počem bi je dali i keliko bi je meli.

Navuk za tretjired je dnes tjeden v Črensovcih popoldnevi ob 2. Po navuki večernice.

Dari na misijone. G. misijonari Kerec Jožefi so pred odhodom nazaj na Kitajsko ešče sledeči darüvali na misijone: N. Trnje 100 Din., N. Žižki 7 Din., N. Črensovci 200 Din ino Kerec Mihal z Francije 50 Din. Bog povrni vsem.

„**Nedeljski Slovenec**“ se dobi vsaki nadelo na upravi Novin v Čren- sovcih za 2 Din. Ki ga šče meti, naj se javi vseli po velkoj božoj službi.

Med. Univ. Dr. Gregorc Albin
sreski zdravnik Murska Sobota
ne odvira
od 30. julija do 15. avgusta 1933.

V. Polana. Naš gospod dühov- nik so opravili svojo kuro v toplicaj i se vrnili zdravi domo.

Gda bodo Novine osemstran- ske? Gda dobimo peneze, ka lejko plačamo papir, na porgo ga ne do- bimo. Proti konci toga meseca, ki se nam je priklono, to je za euharistični kongres v Törnišči že gotovo bodo 8 stranske. Hitro plačajte zato vsi za- ostalo naročnino. Pa osemstranske stalno ostanejo, to pa se dopuni po- mali, ka je zdaj sfalilo. Lani smo tudi vse dopunili, spunite svojo dužnost, jo v povekušanoj meri spunimo mi.

Spaka. Na novomešnoj goščenji dnes tjeden v Bogojini je neka oseba napravila javno spako. Vsaki pošten človek spiše zablojenost toga človeka samo njemi na rovaš i nikomi drügomi ne. Za nesrečnoga zablojenca pa mo- limo vsi. Vsem se nam kaj takšega lejko zgodi, ar smo vsi slabi. Zato nas kara sv. Düh po sv. Pavli apoš- toli: Što si ti, ki sodiš? — To je nemaš pravice nikoga soditi, Bog je sodec.

Romanje k Mariji Bistričkoj. V tork aug. 1. ob pol štiraj zajtra naj bodo pri črensovskoj cerkvi tisti, ki ščejo k Majki božoj romati. Priglasijo se lejko iz vsake fare. Ob pol šestih je sv. meša na Razkriži. V Štrigovi se najdemo s tistimi, ki pravočasno bi ne mogli priti.

Naročnikom iz beltinske, so- bočke i törjanske fare naznanjamo, ka zavolo vas ne smo mogli naročiti papira, ar je komaj edna štrtina na- ročnine plačana. Prosimo vas, da svojo dužnost včasi spunite, ka mo mogli küpiti papir, štéri se mora včasi plačati. Poleg gornjih far opominamo tudi vse drüge fare, ar ešče v niednoj ne v zadostnoj meri plačana naroč- nina. Širitelje, spunite svojo dužnost.

Po domovini.

V Kraljevo varaši v Srbiji so si katoličanci postali cerkev na čast sv. Mihali Arkangeli. Cerkev je duga 27 metrov i vogelni kamen je posve- čen julija 9.

Automobilska nesreča. Med Brežicami i Samoborom pri vesi Dol- njoj Ribnici se je avtomobil šteo og- noti vožički, šteroga sta pelala dva dečka iz Zagreba. Prišo je pri ogi- banji na küp kamla, se prevrgo na drügo stran jarka pa vrgo iz sebe šoferu Hakra, ki je bio k mesti mrtev i visokošolca Šolmajera, ki je dobo teške poškodbe.

Kralov obisk. Njegovo Vel. krao Aleksander je obiskao Plitvička jezera i pokrajino Lika na Hrvatskam. Pov- sod je bio navdüšeno sprejet. Posebno pa v Liki, ki je dala na jezere jun- kov za naše oslobodjenje. Ve je samo varašek Korenica dao 1950 dobrovol- cov. Krao je Ličanom držao lepi govor.

Po katoličanskem sveti

Katoličansko akcijo (katoličan- sko delo) to je podpiranje dühovniške službe za rešenje düš od strani svet- kih vernikov, sv. Oča z celoga srca podpirajo i priporočajo po celom sveti. To delo je od svetoga Düha navde- njeno i je prepotrebno povsod, pred- vsem pa v državaj, gde se cerkev pre- ganja. To katoličansko akcijo je cer- kev vpelala notri mesto vseh političnih krščanskih strank, štere so onemogoč- ne: v Italiji, Španiji, Mehiki i najno- vej v Nemčiji i drügh državaj. Cerkev se z kat. akcijov bori proti brezverstvi boljševizma i njena zmaga je zago- tovljena po kristušovih rečaj: Vrata peklenka je ne premorejo. Komunisti so najbole divjali v misijonskih po- krajinaj, gde je ešče dosta poganov, ka v svoj tabor spravijo te pa ešče novokrščene. Ali misijonarje so zgra- bili za božo roko, štero so vidili v kat. akciji i začeli povsod: v Afriki, v Ažiji, predvsem v Kini, na Japonskom i v Koreji nastavlata kat. akcije. Zatem so prišli na vrsto otoki Filipini pa velika In- dija. Njihov uspeh je neizmerno veliki, ar ne samo, ka so novokrščene katoličane rešili boljševiških navukov, nego ešče poganje so je odvrgli. V tej poganskih krajaj kat. akcija skrbi za razširjanje dobroga tiska, podpira siromake, de- lavce, brani prosti narod pri oblasti, predvsem pa podpira z Kristušovimi čistimi navuki vučene lüdi, ka ne za- blodijo z poti pravice.

Podoba Kristuša krala na naj- viššem bregi Europe. Po prizade- vanji gorečega francuskoga plebanoša Hauchesa se postavi na gori Mont Blanci (Blank) podoba Kristuša krala z kapelicov.

Širite „Novine“

Vatikansko mesto. V glavno Marijino družbo je spisanih prek pet milijon Marijinih družbenic i družbenikov. Najmočnejše so Marijine družbe na Španjolskom, v Južnoj Ameriki i v Italiji. — Priromali so k sv. Oči katoličani iz Letonije, Islanda, Anglije, Danske, Litve, Amerike i Malte. — V Zadnjih 11 letaj je cerkev sklenola 16 pogodb z raznimi državami. Zadnja je z Nemčijov, ki se je te dni podpisala. — Naj misijonarje morejo siromaškim i preveč oddaljenim svojim ovčicam hitrejšo pomoč nuditi, so se sv. Oča odločili, da njim kupijo 20 aeroplanov ali letal.

Anglija. V nekdašnji protestantskoj Angliji se naglo širi katoličanstvo. Te dni so tretjeredniki sv. Frančiška meli svoj kongres v mestu Leeds. Razpravljali so od katoličanske akcije i od dela tretjerednikov. V Angliji je že 18 jezero 501 tretjerednikov. Svetli dokaz, kak napreduje katoličanstvo.

Lepe poštne znamke je izdala država Paraguay. Frančiškan Frei Joao de los Barrios je l. 1457. bio imenüvani za püšpeka v Assamptioni, zdajšnjem glavnom varaši države. Na spomin tomi velikomi možu je vlada dala narediti poštne štemplne, na šterih se bliščita etiva napisa: Vera je fundament poštenosti ino „Lübi bližnjega, kak samoga sebe“.

Alzas — Lotharingija je francuska pokrajina, štero so Francozi po svetovnoj bojni dobili nazaj od Nemcov. V toj čisto katoličanski deželi so vu valanosti ešče stari zakoni, šole so katoličanske i cerkev ma popolno slobščino. To strašno peče protivnike Kristušove. Obdržali so spravišče: socialisti, liberalci, komunisti i slobodno zidarje pa sklenili, da tečas ne odhenjajo, dokeč ne vničijo katoličanske šole i cerkve od države ne ločijo, to je, dokeč francuske zakone ne raztegnejo na to pokrajino. Te sovražnike kristušove podpira eden judaš: eden odpadli duhovnik, ki je voditeo protiverske borbe. Te je spregovoro ete strašne reči: Mi bomo delali, če potrebno, šče dvajseti let, naj Alzas spremenimo v najbolje protiversko pokrajino. — Katoličanci, ki so Nemci i Francozi, to je politično deljeni dve skupini, si zdaj prizadevajo, da v obrambi vere skupno nastopijo, naj samo kesno ne bo.

Francuska. Pariški eršek podigavle v Parizi 80 cerkvi za predmestja, kde je največ kumunistov. Pred kratkim je posveto dve novivi cerkvi. Mladina i ženske so z velikim navdušenjem sprejeli posvetitev.

Frančiškanski red šte 38223 redovnikov, 93023 redovnic i tri milijone i pol tretjerednikov. Zmed 246 svecov redovnikov večina, to 151 spada k frančiškanskomi redi. V zadnjih 30 letaj še 42 oseb iz toga reda progla-

silo k blaženim, 82 osebi pa čakajo, da pridejo na oltar kak i 2400 tretjerednikov, ki so mrli mantrniške smrti v Kini pod boksterskov revolucijov. Z teh števil vidimo, ka je duh Sv. Frančiška velika pomoč za posvečenje duš.

Palestina. Pod vodstvom duhovnika P. Evarista Madera so odkrili poleg Genezareškoga jezera rüševine cerkvi, štera je bila zidana na tistom mestu pred 1500 leti, gde je Jezuš z 5 kolači kruha i dvema ribicama nahrano 5000 lüdi. Najden je tüdi tisti kamen, na šteroga je Jezuš kruhe položo.

Ka se godi na Španjolskom pod preganjanjom vere? 1. Cerkve nikdar neso bile tak natlačene, kak zdaj. 2. Stojezeri nosijo, čeravno zabranjeno, zväunaj na prsaj križ ali svetinjico. 3. Čeravno je več svetkov zbrisanih, so te dni prazne šole i ešče državni uradi, vsaki sveti svetke. 4. Revniteo katoličanskoga lista „El Debate“, püšpek Angel Herer je prepotüvao Španjolsko, povsod nastavlao katoličansko akcijo. 5. Milijone so dali vküp katoličanci, da zdignejo katoličanske novine i to ne samo bogatašje nego tüdi siromacije so poklonili svojo zadnjo peseto. Jezüša si ne dajo vzeti, ar ga ljubijo.

Od naših v tujini.

S. Bethlehem. V evangeličanski šoli se je začnolo včenje. Dr. Stiegler Ernest farar včijo od šest let naprej staro deco po četrtkaj, petkaj i sobotaj na slovenski jezik. — Sršen Lujze zet, Tóth Aleksander je spadno z lestvice i je od poškodb znotrašnjih vmro v Sv. Lukača špitali. — Zrelotni izpit (maturu) sta napravila Neimeister Julija i Grebenar Jožef. Z med petdesetpetimi šolskimi slugami niti eden Slovenec ne prišo do službe. Amerikanci radi obiskavlejo slovenske veselice, šterih je preveč, a gda bi trbelo tem pomagati, te majo zaprta srca do njih. — V hižni zakon je stopo inženir Henry Robar z hčerjov organista sv. Jožefa cerkvi Koprivšek Frančiškov. — Dramatičen klub Ivan Baša je 12 julija priredo v šolskom dvorišči prvo svojo proslavo. — To nam javla „Amerikanski Slovincov glas“. Prosili bi ga pa, da vsikdar objavlja poleg angleških izrazov tüdi slovenskoga, ovak ga v starom kraji ne razmijo. „Piknik“, Ice cream Festival bojs, janitor itd. naj se tüdi slovenski pove. To bo dvojni hasek rodilo: v starom kraji do razmeli amerikanski list, v ameriki pa še navčijo slovenske reči.

Nedela po Risalaj osma.

Na spomin 1900 letnice svoje križne smrti, Gospod Jezuš, po svojih svetih ranaj reši grešni svet!

Ev. Sv. Luk. XVI.

Vu onom vremeni pravo je Jezuš vüčenikom svojim priliko eto: Bio je niki bogat človek, ki je meo oskrbnika i te je bio obtoženi njemi, kako da bi razsipavao blago njegovo. I zvao ga je i pravo je njemi: ka to čüjem od tebe? daj račun od oskrbnitva tvojega, ar že ne bodeš več mogo oskrblavati. Velo je oskrbnik sam vu sebi: ka bom včino, da Gospod vkraj jemle od mene oskrbnitvo? kopati ne morem, kodivati me je sram, Znam, ka včinim; da, gda bom vö vrženi z oskrbnitva, vzemejo me vu hiše svoje. Prizvajoči zato vse dužnike gospoda svojega, velo je prvomi: Keliko si dužen gospodi mojemi? on je pravo: sto tün olija. I veli njemi: vzemi tvoj dužni list i doli sedi hitro i piši petdeset. Potom veli drugomi: ti pa keliko si dužen? on je pa pravo: sto keblöv pšenice. Veli njemi: vzemi tvoj list i piši osemdeset. I pohvalo je gospod krivice oskrbnika, ka je spametno včino ar so sinovje etoga sveta spametnejši od sinov svetlosti vu svojem narodi. I jas velim vam: včinite si prijatele z nepravičnoga maminona, da, gda pomenkate, pri-mejo vas vu vekivečna prebivališča.

*

Pomen Jezüšove prilike je sledeči: Te oskrbnik se je pobrigao za sebe za svoja stara leta po krivici. Odpüsto je dužnikom, ne svojim, nego gospodovim, tej so ga zato prehranili na stare dni. To je toti greh, ali spametno je včino te oskrbnik, za telo se pobrigao. Ravnotak spametni moremo mi biti za dušo, pravi Jezüši pa iz vrednosti toga sveta po miloščini, po almoštvi spraviti si vekivečno nebo. Vrednost po skoposti vnoge pogübi i zato se zove ta za krivični mamnon. Mamnon pomeni vrednost. Nas pa naj te mamnom po smilenosti v nebo pripela.

Gospodarstvo.

Svinjereja i rdečica.

Mislim, ka mi ne bode ničče oporeko, če trdimo, ka je svinjereja pri nas pri malem i srednjem kmeti — poleg goveje živine — drugi vir dohodkov. Dendenes bi lahko postavili celo na prvo mesto, ka se tiče cene same, v primerjanji z govejov živinov, kürijerejov i poljedelskimi pridelkami, šterih cena je tak sramotno niska, ka se niti gnoj ne izplača, kaj še krma, orodje i vse drugo, štero pride pri tej panogah v poštev.

Kak pri vsakoj gospodarskoj panogi, tak je tüdi pri svinjereji razširjena bolezen, štera leto za letom neusmiljeno gospodari v hlevaj gospodarjev i to je rdečica. Ta bolezen je tak strašna, ka vsako leto sprazni na jezere hlevov do zadnje glave i cele družine ne ogroža samo gospodarsko i materijelno, nego jim hoče vničiti tüdi življenjski obstoj.

Jasno je, ka je večina kmetskoga lüdstva o rdečici malo ali pa sploh nikaj nej poučena. Na podlagi toga se ne smemo čüditi, če se vsaki pojav rdečice trdovratno taji i je vse drugo vzrok samo rdečica ne. Da istini v

vasi gospodari to zavrato bolezen, se izdajo še le mesarji, ki so se ob priliki klanja obolelih svinj zastupili. Te se pa znajo prav dobro zagovarjati. „Svinjo smo zaklali. Pun želodec je mela slame. Na čonto (kost) sam se veli malo prasno, pa zdaj vidite kak mi je roka otekla i postala rdeča“. To resnico lahko potrdijo tisti mnogoštevilni, šteri so mogli iskati pomoč pri zdravniku.

(Dale)

BANKA BARUCH15. Rue Lafayette
PARISTelef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75
Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 22

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu.

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne poslove najkulantneje
Poštni uradi
v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles,
FRANCIJA: No. 1117-94 Paris,
HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst,
LUKSEMBURG: No. 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. (18)

Na odajo je v Dolnji Lendavi na glavnom trgi zavolo toga, da je lastnik prevzeo drugo podjetje — edna 25 let obstoječa — trgovina za mešano blago; blago je zvekega odano, za to trbe za nakup malo penez

Istotam je po fal ceni k odaji edna vertheimska kasa št. 2, eden dober piano fabrikata Förster in edna cela oprava za obednico. — Več v upravitelstvu „Novin“ v Dol. Lendavi.

Dolnja Lendaván a főtéren levő
25 év óta fennálló

vegyesáru kereskedés
más vállalat miatt
jutányos árban eladó;
áru nagyrészen kiárusítva, csekély töké igényeltetik.

Ugyanott egy 2 számú páncél-kassza, egy jó karban levő Förster gyártmányu Pianino és egy ebédlő berendezés olcsón eladó. — Érdeklődni lehet a kiadóhivatalban Dolnja Lendaván.

Dijaško polje.

Slov. kat. akad. društvo „Zavednost“ priredi dne 1. in 2. avgusta socialni tečaj pri Sv. Jurju — Rogaševci. Na tečaju bodo govorili znani govorniki iz Maribora. Tečaj je obvezen za vse člane „Zavednosti“. V Rogaševcih se zberemo že 31. julija zvečer. Stanovanje in hrana pripravljena.

Odbor.

PREKOSNICE.

Kohn pravi Weisi: „Ti Weis, ti takše püklave noge maš, ka bi lejko edna podkrmelna svinja šla skoz“. Weis njemi mirno odgovori: No, ve pa probaj skoz iti“.

*

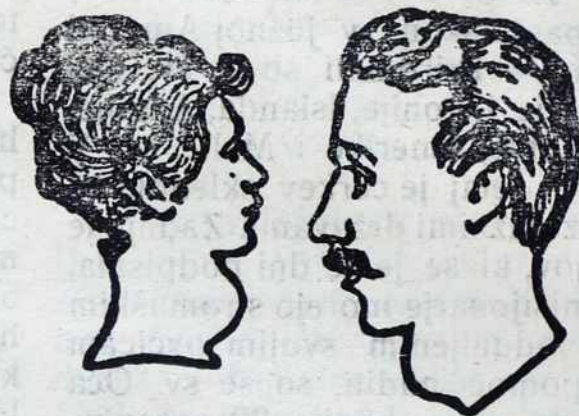
Vučitel pita v školi, kak je šteri kaj le poga doživo v počitnicaj? Vaneke pride na red in pravi: „Svetke sam z roditeli v ednoj vesi meo. Celi den sam maline jo. Večer, da sam šou spat, so mi mama lače poglednoli. Pa so pravili: „No, to je lepo delo!“

*

Eden universitetni profesor svojim akademikom, etak razlaga: „Gospodje prišeo je čas, ka mo živino šli gledat v eden marof, znate, či mene nej bilou, te vi nigdar nej vidili živoga jünca!“

PLAČAJ
„NOVINE“!

KROF-OTEČENI ŠINJEK!

je obolen'e ščitne zleze, štero se more pravočasno vráčiti, ar se ovak delo te važne kotrige v njegovom deli kak bramba proti čeméri vse bole prepreči, zavolo toga lejko nastopijo slabi, a na gosci i nevarni pojavi.

Zdravniška znanost je povedala, da so soli, štere vsebújejo jod, pri raznih formaj krofa posebno dobrega delúvanja. Mnogi betežniki so napravili z porabov našega jako prostoga

HIŽNOGA PÉTNOGA ZDRAVLENJA

hiter, čisto neškodlivi vpliv na beteg. Vsaki, ki bolúje na krofi, ma otečeni šinjek, otečene žleze, naj prosi našo knjigico, štero

ČISTO BREZPLAČNO

pošlemo. Edna karta zadostúje.

Poštno zbirališče:

GEORG FULGNER, BERLIN - NEUKÖLLN

Ringbahnstrasse 24. Abt. P. 95.

LJUTOMER. V torek dne 1. avgusta t. l. ob 9 uri se vrši pri okrajnem sodišču v Ljutomeru dražba nepremičnin vl. št. 27. k. o. Stara cesta, ki je oddaljeno od Ljutomeru pol ure. Ugodno za kmetovalce.

VAŽNO! ZA VAŽNO!
VSAKOGA,

ki si svoje zdravje želej nazaj popraviti, da iskoristi priliko i obišče tú v bližini i to letos pali nikaj na novo pregrajeno i za stalno s toplov vodov pripravljeno Thormalno kopališče i i zdravilišče v Vučkovci obč. Sv. Martin. Proti reumi, trganji, nemarnosti, prehladi, kak túdi še za v noge druge zaostale bolesti je to zdravilišče na najbolšem glasi i že po vnogi uspehaj poznano túdi zvin naše države.

Poleg kopališča je túdi na novo opremljena Narodna gostilna Gašpar, štero obiskujejo sami bolši i prekmurski obiskovalci zdravilišča, gde se vsako vreme dobijo najboša topla i mrzla jedila i pijače. Kak túdi sobe za stanovanje.

V prostoraj gostilne je na razpolago to želečim gostom túdi zdravniško dovoljeni ordinator (berber) za sekanje rožičov (küfic) i püščanje žile. Vsako sredo i nedelo je v isti prostoraj túdi zdravnik na razpolago onim ki se želejo pregledati dati.

Vsako nedelo i svetek godba. Cenjenim obiskovalcom se toplo preporečam z nižanimi cenami

GAŠPAR JOSIP, gostilničar
v TOPLICAH.

Glasújte v Novinaj!